

csönnek volna tekintendő, melyet később a feltalálókna kamatosul vissza kellene szolgáltatniok. Az alapítványból továbbá műszaki intézet volna létesítendő, melyben tehetséges zsidó ifjak alapos műszaki oktatásban részesülhetnének. Végül a terv szerint állandó kiállítást kellene nyitni, melyen zsidó feltalálók bemutatnának találmányaikat. Amerikai lapok szerint ez a terv olyan számba veendő, hogy még az esetben is meg kellene valószínűsíteni, ha a Strausz-alapítvány anyagiak hiányában nem vállalkozhatna ilyen nagyszabású tervek kivételére, vagy ha a bizottság bármely más okból vetné is azt el.

ÖTVEN ÉV. A zsidó művészetnek krónikájában kell megemlékezni azokról, akik a zsidó egyházi zene szárnyain emelik a lelkeket az áhitat régióiba. *Goldmann Samu*, a nagykanizsai izr. hitközség kántora ötven év óta áll az Ur oltára előtt ugyanabban a templomban, melybe először zsongó melódiákkal telített ifjú szívvel lépett. *Goldmann Sulzer*, *Neumann* és *Salzernak* volt a tanítványa és mint ilyen került a nagykanizsai hitközség kántori állásába 1862-ben. A vallási funkciók és reábizott irodai teendők mellett a szegényügy és a jótékonyági intézmények körül, továbbá a *Chevre Kadisa* ügyeinek intézésével hervadhatatlan érdemeket szerzett. Ötvenéves jubileuma alkalmából, a mint a helyi

lapokban olvassuk, hívei és tisztelői nagy szeretettel és meleg elismeréssel ünnepelték. *Goldmann*, a nagykanizsai hitközség utolsó félszázadának valóságos élő lexikona, aki sok érdekeset tudna megörökíteni e modern zsidó község rohamos fejlődéséről.

ZSIDÓ NŐ A LEGELSŐ NŐI BIRÓ AUSZTRÁLIÁBAN. *Isaacs Nancy* kisaszonyt a Melbournei felebbviteli bíróság bírájává nevezték ki. A kinevezés feltűnést keltett Ausztráliában, már csak azért is, mert első ízben nevezték ki nőt bírói állásra. *Isaacs* kisaszony apja is bíró, még pedig az ausztráliai legfelsőbb törvényszék bírája és nagy szerepet játszik a közéletben és a zsidó életben. Egyideig igazságügyi miniszter is volt, a nagyobb zsidó intézmények vezetőségében pedig már évek óta vezető szerepe van.

MAROKKÓI ZSIDÓK ÁLLAMPOLGÁRSÁGA. A francia kormányhoz a legutóbbi napokban hosszabb emlékiratot nyújtottak be, melyet Franciaország és a francia gyarmatok összes rabbi-jai, úgyszintén a franciaországi zsidók közül igen

sokan írtak alá. Az emlékiratban arra kéri a francia kormányt, hogy a marokkói zsidóknak adja meg a francia állampolgárság jogát.

EGY ZSIDÓ KÖNYVKIADÓ HALÁLA. *Jakob B. Brandeis*, az ismert nevű prágai könyvkereskedő szeptember 20-án 78 éves korában elhunyt. Főképp zsidó tárgyú könyvek kiadásával foglalkozott. Kiadványai közül általános elterjedtségnek örvendenek a *Reclam-féle Universal-Bibliothek* mintájára kiadott *Jüdische Universal-Bibliothek* füzetei és naptárai.

GOLDZIHHER IGNÁC: AZ ISZLÁM ÚJABB ALAKULÁSAI. MOLNÁR ERNŐ FORDÍTÁSA. MODERN KÖNYVTÁR 151. A vallási érzés nem egy önmagában létező valami. Az érzés maga lehet metafizikai; a megnyilvánulás során azonban a lélek egyéb érzései épp úgy befolyásolják, amint tőlük önmagára is hatást elfogad. — Ilyen lelki forrongásnak nyomai tapasztalhatók voltak mindenkor és mindenütt, — manapság pedig legérdekesebb az iszlám államokban mutatkoznak. A megváltozott világfelfogás — politikai és tudományos téren — magvában robbantotta fel a vallási érzést és a szétpattant részek ismét tömörülnek ugyan, de az eredetitől elütő külső alakot vesznek fel.

Hogy minő az új burok az iszlám testén, és hogy hányfélekép állanak össze a modernség szelétől széthordott részek, — azt mondja el nekünk e 60-oldalas tanulmányban, vonzóan és érdekesen, *Goldziher Ignác*. Szigorú tudományos felszerelésben, de majdnem egy elmés causeur könnyedségével.

A fordítás munkatársunknak, *Molnár Ernő*nek gondos és értelmes munkája. *Goldziher-életrajzában* nagy vonásokkal ecseteli a nagy tudós külső és belső fejlődését, — az előszóban pedig könnyen perdülő mondatokban fejtegeti a gondolatot, mely a tanulmányon végighúzódik: hogy az iszlám a modernségtől sosem idegenkedett. — A jelentős essay a *Modern Könyvtár* füzetei közt jelent meg.

György Miklós.

ÜGYVÉDI IRODANYITÁS. *Dr. Schönfeld József*, lapunk munkatársa, a „Zsidó Szemle“ kitünő tollú szerkesztője, megnyitotta ügyvédi irodáját Budapesten, Király-u. 36. sz. alatt.

VISSZAVÁSÁROLJUK KÉTSZERES ÁRBAN

a **MULT ÉS JÖVŐ** első (1912 január) számát.

Teljesen kifogástalan példányért az
eredeti ár **háromszorosát** adjuk.

A **MULT ÉS JÖVŐ** kiadóhivatala
Budapest, VI., Podmaniczky-u.6